

Esik eső kívül-belül

Bezárnak egy új bölcsődét?

Hatalmas fejű kalapács sújt le ütemesen a betonra. Csak úgy zeng belé a ház, remegnek a falak, vacognak az ablaküvegek. Erős legény irányíthatja. Aztán csörömpölés, lapátolás, néha tompa puffanás. Bontják a tetőt odafenn. Az apróságok féltéken bújnak a gondozónőkhöz, némelyik elhírja magát keservesen, aztán kórusba a többi is. A nagyobbacska, a 2-3 évesek már nem félnek. Átélték ők már különbeket is. Azt hitték játékok voltak az is, mikor a falon sísteregve és szikrázva végigégett a villanyvezeték. Tudják már, volt idejük megtanulni, hogy a beépített szekrények felső polcaira nem játékokat kell rakni, hanem vizes vödöröket. S milyen élvezetes a felpúposodott parkettán ugrálni, mert az rugózik az csicsog. Igaz, akkor már ők is megjátek, mikor a mesét mondó gondozónőre rászakadt az egyik beépített szekrény ajtaja.

De vajon miért ez a sok hiba? Bezár a bölcsőde? Kíváncsiság úzott, megtudni az igazat. Az első pillanatra nem lehet megállapítani, hogy honnan ered a víz. De annyi biztos, hogy rohadnak a beépített szekrények, púposodik a parketta, elég a villanyvezeték, fojtosak és vizesek a falak. No, nem valami ósdi épületre kell gondolni, amit már számtalanszor toldoztak, foltoztak. Ellenkezőleg. A bölcsőde ünnepélyes átadására 1975 októberében került sor, és Szeged új városrészen, Tarjánban található. Neve csak annyi, Tarján III-as.

Mikor beköltöztünk, olyan szép volt minden. Nagyon örültünk és eltervezük, mit és hogyan csinálunk — válaszol érdeklődésekre Herczegné Sikola Anna vezető gondozónő, akit érthetően igen ideges hangulatban találunk. Aggódva és keserű szavak kíséretében mutatja a károkat.

Játékok mellett vizesvödörök

Somogyi Károlyné felvétele is a beépített szekrényben

Minden reggel úgy ébrednek, hogy az ablakhoz rohanok: vajon esik-e, vagyis „úszik-e” a bölcsőde? S ez így megy már több mint egy éve. Pedig az első télen kiderült, hogy az épület végig beázik, a tetőteraszról. Rögtön értesítettük is az építőket. A garanciálisok is kijöttek, és annak rendje és módja szerint felvették a hibajegyzéket. Aztán újabb csoport jött, ellenőrizni a felvétel helyességét. Az eltelte év alatt volt itt már vagy „hatvanhat”-féle ellenőr. Mind azzal ment el, hogy előbb ki kell deríteni ki a hibás; a tervező, az építő vagy a kivitelező.

Az egyik alkalommal azt mondták, hogy a legnagyobb főnök is kijön, és megnézi a hibákat. Itt is volt, meg is ígérte, hogy sür-

gösen intézkedik. Régen történt ez is.

Felmegyünk a tetőre. Két szakmunkástanuló döngeti a betont. Felülük a kérdés: vajon mit tanulnak itt? Bontani? Korán kezdik.

Karácsonyi ünnepség volt nálunk. Énekeltek, játszottak az apróságok — folytatja a vezető gondozónő —, mikor megjelentek a kómuvesek. Elkezdtek vésni a falat, az egyik beázásnál. Megörültünk, és sebtében abbahagytuk az ünneplést. Reméltük, hogy megcsinálják végre, a mindannyiunkat bosszantó hibákat. Ismét tévedtünk. Csak egy kis részt bontottak ki, s aztán elmentek.

A tanulók a felszedett burkolólapokat hányják kupacokba. Török belőle jó néhány. A feltört betondarabokat vödörrel ergetik le a másik két tanulónak. Nezem a néhány lépésnyi felbontott szakaszt. A tetőréz körülbelül 80-100 méter hosszú. Vajon mikorra végeznek itt? Nem kellene már végre a sok vizsgálat helyett sietve kijavítani a hibát? Később is ráérünk majd eldönteni, ki volt a hibás. Túl egyszerű a képlet? Lehet. De gyerekekről van szó, s nem érhetünk rá tovább medítni. Az eltelt egy év is hosszú már. A televízióban hangzott el egyszer, hogy a hibák esetén az illetékesek szeretik a „kifárasztásos módszert” alkalmazni. Biztosíthatok mindenkit, mert megnéztem, ez már nem hozhat sikert. Ha esik az eső kint, esik bent is. És megtörténhet, hogy emiatt be kell zárni Szegeden egy új bölcsődét?

Radics Ferenc

A tüdőgyógyászat megyei központja lesz Deszk

Száznegyven ágyas új pavilon épül

Tavaly fejeződött be Zánkányszékben az a több éves vizsgálatosorozat, amely az orvosok számára is meglepetést hozott: sokkal többben szenvednek a légúti szervek betegségeiben, mint gondolni lehetett volna. Ahogy a vizsgálat eredményei nyilvánvalóvá váltak, rögtön fölmerült a kérdés, föl tud-e készülni rá gyógyítóhálózatunk, tud-e küzdeni ellene olyan következetesen és olyan eredménnyel, ahogy egykor a tbc ellen küzdött. Az akkori kérdésre egy gyors válasz: fejlesztik, bővítik a deszki tüdőgyógyintézetet, hogy azokat is gyógyítani tudja, akik e betegségek valamelyikében szenvednek.

Dr. Kókai Károly, az intézet igazgatója elmondta, hogy több érv szól Deszk mellett, amikor a fejlesztést latolgatták. Tizenöt hektáros gyönyörű parkja — védetté nyilvánítására a közeljövőben számíthatunk — igen kedvező környezetet ad Szeged közelsége azt jelenti, hogy orvosiállással nem kell számolni, és az orvosok szoros kapcsolat tarthatnak a szegedi klinikákkal, kórházakkal. Az is fontos szempont, hogy a meglévő épület

alkalmas a bővítésre, és az is, hogy a deszkiek egy részének jó munkaalkalmat jelent az intézet. A megyei tanács végrehajtó bizottsága jóváhagyta tehát azt a tervet, amely megyénk tüdőgyógyászati központjává fejleszteti igen rövid idő alatt.

Az eddig 130 ágyas intézet hamarosan 140 ágyas pavilonnal bővül. A tervek már elkészültek, tavasszal hozzákezdnek az építéshez, és várhatóan a jövő év végére be is fejezik. Szakmai körökben nagy érdeklődés övezi ezt a tervet, alkalmasnak tartják arra, hogy más intézetekhez kapcsolva, hasonló építsenek. Az új pavilon építésére 30 millió forintot fordítanak.

A tüdőbetegek gyógyításánál régen az elkülönítés igen fontos szerepet játszott, most inkább az a törekvés, hogy minél több vizsgáló-gyógyító műszer álljon rendelkezésre. Egy légzésfunkciót vizsgáló készülék igen drága, négy és fél millió forintba kerül. Hogy értékének megfelelően szolgálhassa a gyógyítást, a Csongrád megyeiek mellett Bács-Kiskun és Békés me-

gye beteget is számíthatnak rá csakúgy, mint a többi jól felszerelt laboratóriumra.

A tüdőgyógyászati központ társaságosodás azt is jelenti, hogy más hasonló intézmény feladatát is magára vállalja. A vásárhelyi kórházhoz tartozó kútvölgyi tüdőosztály is megszüntethető így, épületébe előreláthatóan szociális otthon költözik. Oktatókórház is lesz a deszki, a Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatóinak a képzésébe is bekapcsolódik.

Kétszer annyi beteget gyógyíthatnak tehát 1979-től kezdve Deszken, mint most, az eddiginél is jobb körülmények között. A mostani bővítés és korszerűsítés fölfelelően hosszabb időre ad határozott profilt az intézetnek. Főnállása óta többször változott feladatát, részben vagy egészben, most a tüdőbetegeket és az idült légzőszervi betegségeiben szenvedőket gyógyítja benne, és a fejlesztés e feladat még jobb ellátását segíti. Bár a legújabb szegedi telefonkönyvben is csont-tbc-s intézetként találjuk, tudnunk kell, hogy 1972 óta ilyen funkciót nem tölt be.

H. D.

Hétfőtől

A ruházati kereskedelem téli vására

A ruházati kereskedelem hagyományos téli vásárát, az őszi-téli szezonban visszamaradt cikkek kiállítását január 31-február 12. között rendezik meg — közölték a Belkereskedelmi Minisztériumban. A hétfőn kezdődő kétéhetes vásárból a tavalyinál 10-15 százalékkal több, országosan összesen 900-950 millió forint értékű árut kínálnak 20-40 százalékos — többségében 30-40 százalékos — kedvezménnyel, amelynek alapján a lakosság megtakarítása elérheti a 350 millió forintot.

A vásár árualapjának többsége, 68-69 százaléka, csaknem fele-fele arányban felsőkonfekció-termék, illetve divatdarabú, ezekből a legdivatosabb, a legnagyobb, a legválasztékosabb a kínálat. A kereskedelmi szervek tájékoztatása szerint vidéken elsősorban a felsőruházati termékekből, míg Budapest méterárúból és lakástextiliából kerül az átlagosnál több forgalomba. Az egyes megyék között is eltérő az árualap. A lábellenek közül főként az őszi-téli női

félécipők, csizmák lesznek olcsóbbak.

A téli kiállításba bevont cikkek körét, az árengedményt mértékét, az árusító boltokat a kereskedelmi vállalatok és szövetségek az előző évekhez hasonlóan saját hatáskörben jelölik ki. Így az engedmény és a választék területénként, vállalatoként is eltérő lehet. Az egyetlen központi előírás, hogy a vállalatok a vásár időtartamán nem változtathatnak.

A fővárosban 346 bolt és 26 áruház vesz részt a szezon végi vásárból; az országos árualap 26-27 százaléka Budapesten kerül forgalomba.

Előszállítás

Eddig hat Csongrád megyei vállalat sikeresen előszállítási szerződést kötött a MAV Szegedi Igazgatóságának. A DELEP 157 ezer, a vásárhelyi Közüti Építő Vállalat 118 ezer, a Közüti Igazgatóság 41 ezer tonna áru fogadását vállalta április végéig. Kedvező lenne, ha a többi fuvarozató is csatlakozna az említettekhez, s anyagigényének nagy részét addig igyekezne kielégíteni, amíg a MAV vagonparkját nem terhelik túlságosan a mezőgazdasági termények. Másrészt például az építő vállalatoknak arra is gondolniuk kell, hogy folyamatos munkájuk nem képzelhető el megfelelő készlet nélkül.

A vasúti igazgatóság kedvezményt ad az előszállításra vállalkozóknak azzal, hogy visszatérít a fuvardíj-ból.

Amikor a könyv szebben beszél

Virágot kapni öröm. Szép a vázában illatozó róza, a szegfű, a cserépből kékly ibolya, a téli szobába is tavaszt varázsoló ciklámen. Egy szál kókadt kis mezei virág is képes valami szépet nyújtani: jelképmivolta szintén gyönyörködtek. Virágot adni valakinek: kedveskedő gesztus, üzenet; tolmácsol általa ember a társának: fontos vagy nekem, megbecsüllek, köszönőtelek, szeretlek.

De lelki „épülésünk” mellett van valami, ami ennél még fontosabb: egészségünk védelme. A vágott virág általában vázába kerül. Még ha gyakran cserélik is a vizet, egy idő után az illat mellett mást is szimatol az ember. És kiváló tanyá egy-egy ilyen edényke a népes baktériumcsaládoknak. A cserépnyi föld ugyan csak. Mindez persze veszélytelen olyan lakásban, amelyben a háziasszony rendszeresen ápolja a virágokat.

Más szemmel néz azonban az orvos az odahaza

illatozó, zöldellő szirmokra-levelekre, mint a klinikai betegy mellétekre. Ahol kínosan ügyvelnek a tisztaságra, és igyekeznek a fertőzés minden veszélyét kiiktatni, ott bizony nem szívesen látott ajándék a vázában egyszer csak pusztulásnak induló virág, és a cserépes sem. A szülészeti klinikán például komolyan gondolkodnak azon, miképpen lehetne a mama- és babaközvetésnek valami új formáját meghonosítani. Bizonyára egészségesebb módja a szeretetnyilvánításnak, a gratulációnak a díszítávarat, az üdvözlő kártya, amíg az edényben a kórházban vagy a klinikán fekszik. Es nem kedvesebb ajándék-e ilyenkor valamelyik csecsemőápolásról, gyermeknevelésről szóló könyv, hiszen az anyák minden gondolata úgyszólván a kis jövevény körül forog.

Egy szál virágnál — most az egyszerű — szebben beszél az edények számára irt hasznos könyv.

Ch. A.

Országos ifjúsági parlamentek

Szombaton a vasasszak-szervezet Koltói Anna utcai székházában 278 küldött részvételével rendezték meg a kohó- és gépipari ágazati ifjúsági parlamentet. Az elnökségben helyett foglalt dr. Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KISZ Központi Bizottságának első titkára is.

Dr. Betlej Sándor miniszterhelyettes elnöki megnyilatása után Gácsi Miklós államtitkár számolt be az ifjúsági törvény végrehajtásáról és a további feladatokról.

Szombaton, a Kertészeti Egyetemen 150 küldött részvételével, a plenáris ülésel megkezdődött a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari, az erdőgazdasági és a faipari dolgozók II. országos ifjúsági parlamentje. A tanácskozáson dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter tartott vitaindító előadást.

A miniszter bevezetőjében értékelte a vállalati ágazati ifjúsági parlamentek tapasztalatait. Szombati üléstapasztalat — hangsúlyozta —, hogy a fiatalok megbeszélésén az egyéni gondok legtöbbször az egész közösséget érintő kérdések példáiént merültek fel.

A vitaindító után az ifjúsági parlament szakmai csoportokban folytatta munkáját. A tanácskozás vasárnap folytatódik.

Az építésiügyi dolgozók ifjúsági parlamentjét szombaton tartották az Építők Szakszervezetének Dózsa György úti székházában. Sárosi János építésiügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vitaindítójában elemezte a vállalati ifjúsági parlamentek főbb tapasztalatait. Megállapította, hogy a vállalat vezetői sokra tartják a fiatal szakemberek munkáját, bevonják őket a vezetésbe, örvendően nézt a fiatalok általános szakmai színvonalára.

A fiatalok 250 küldötte ezután szekcióüléseken folytatták a munkát.

Kísérlet a paprikacsipedés gépesítésére

Megszáritották a fűszernövényt

A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál befejeződött a fűszerkészítés egyik legfontosabb szakasza, a száritás. Az idejében mintegy 2700 vagon paprikacsoból távolították el a nedvességet úgy, hogy előzőleg felhasogatták, leválasztották a magházat és a kocsányt.

Ez utóbbi, rendkívül munkaigényes feladatra — amit régen csipedésnek neveztek — a műszakiak nemrég különleges gépet készítettek. A berendezés a szétvárt paprika húsának és kocsányának fajsúlykülönbsége alapján különíti el egymástól ezeket a hasznos, illetve hulladékba kerülő anyagokat. A gépet egyelőre kísérletképpen alkalmazták, de már ebben az idejében hozzájárult a fűszerpaprika száritásra történő előkészítésének gyorsításához.

A nedvességtartalom teljes eltávolítása után, a szinte pehelykönnyűvé szikkasztott paprika romlását veszély nélkül száritókobban, illetve megfelelő raktárban vár a továbbfeldolgozásra, vagyis az őrlésre. Régen ez a munka gyakran a következő paprikaszüretig is elhúzódott, s az értékes fűszernövény egy része elszíntelenedett, csökkent értékűvé vált. Ennek megakadályozásában rejlik a hatalmas, földgáz- és olajfűtéses száritóberendezések legfőbb előnye. Az értékes eszközök a paprikaidény befejezése után sem állnak kihasználatlanul: félkész ételeket, gulyás- és más levesporokat, ételkockákat gyártanak a segítségükkel.

D. B.